

taken in different EU Member States include provision of basic language training, professionally-oriented and practical information about the immigrant rights in the area of labour markets and integration, advice for the access to basic labour market services at national and local level. Some of the Member States are in a process of introduction of integral approaches to immigration, focusing on the integration of immigrants, together with activities for battling illegal immigration in accordance with the establishment of legal immigration framework in response to the needs of the EU labour markets.

ОСОБЕНОСТИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ИМИГРАНТИТЕ В НЯКОИ СТРАНИ ОТ ЕС

**(НА ПРИМЕРА НА ИСПАНИЯ, ИТАЛИЯ,
ПОРТУГАЛИЯ, РУМЪНИЯ И ХОЛАНДИЯ)**

Ралица Пандурска

ВЪВЕДЕНИЕ

През последните десетилетия миграционните процеси се превръщат в устойчива тенденция, провокирана от естествения стремеж на хората към политическа и финансова сигурност и икономически просперитет. Различията в степента на икономическото, социалното и културното развитие на държавите принуждават гражданите на по-слабо развитите държави по света да се насочват към такива, в които начинът на живот е по-добър, има възможности за намиране на по-високо платена заетост и условията на живот са по-благоприятни. Много често миграционните процеси засягат не само отделните индивиди, но и техните семейства, които се насочват към приемащата страна. Това прави мащабите на миграцията още по-големи и налага съвременното прилагане на политики по интеграция на тези потоци.

В настоящия анализ ще бъдат представени политиките за интеграция на имигранти от трети страни в някои държави от Европейския съюз, които имат традиции в това отношение, като Испания, Италия, Португалия и Холандия, както и ще се проучи опитът на Румъния при приемането на имигранти. Ще бъде направен опит за систематизиране на добрите практики, които прилагат тези държави, на базата на които биха могли да се отправят предложения за въвеждане на тези процедури в България, като се адаптират към националните особености.

Анализът на политиките за интеграция на имигрантите в представените по-долу държави е опит за представяне на особеностите на местното общество, нагласите му към чужденците, специфичните мерки за приобщаване на имигрантите, степента на кохезия на националната и чуждестранните култури. Всяка една от представените държави има специфична интеграционна политика, отразяваща националните особености, степента на икономическо развитие и възприетията на местните жители спрямо чужденците, живеещи в тяхната държава. В голяма степен интеграционните политики са свързани и

със структурата, особеностите и хомогенността на имигрантската общност, както и с историческата обусловеност и толерантността на обществото към чужденците. На тази основа могат да се отправят препоръки за приемането на някои от тях и в България, като се адаптират подходящо към националните особености и ценностната система в страната.

1. ИСПАНИЯ: ОТ ИЗТОЧНИК НА ЕМИГРАНТИ В СТРАНА НА ИМИГРАНТИ

В последните 20 години миграционните движения в Испания претърпяват радикални промени. От източник на емиграция страната се превръща в привлекателна дестинация за имигрантските потоци, които са с различна сила през годините. Като член на Европейския съюз тя постига бърз икономически напредък, който кара гражданите на други държави, търсещи по-добър живот за себе си и семействата си, да я изберат като приемаща страна. Забележителната трансформация, случила се само за две десетилетия, превръща имиграцията в Испания във феномен, който не само че е нов за страната, но и чиято бързина на разпространение би могла да затрудни възприемането на демографските му характеристики и първопричини, на диспропорциите в териториалното му разпределение, на влиянието му върху пазара на труда, образователната система и жилищната политика.

1.1. Демографска структура на имиграцията в Испания

По данни на изследването на Евростат „EUROPE IN FIGURES – Eurostat yearbook 2009“¹, нетната миграция (разликата между равнището на имиграцията и емиграцията в дадена страна за една година) в Испания се увеличава в периода 1997–2007 г. (Приложение 1). През 1997 г. този показател е бил 94 000, през 1998 г. рязко нараства до 159 000, през 1999 г. достига 238 000, 2000 г. – 390 000, 2001 г. – 441 000, 2002 г. – 649 000. През следващите четири години нетната миграция бележи известни колебания – през 2003 и 2004 г. намалява съответно до 625 000 и 610 000, през 2005 г. отново нараства до 641 000, през 2006 г. спада до 605 000, за да достигне своя връх през 2007 г. – 702 000 души. Това нарежда страната на първо място сред държавите от ЕС по равнището на нетна миграция и я прави най-привлекателната европейска дестинация за имигрантите.

Анализът на Евростат сочи, че нетната миграция като процент от населението на Испания достига над 1,5% (Приложение 2). Страната се нарежда на второ място по този показател след Кипър и далеч надвишава стойностите му в ЕС и Евронзоната.

Интерес представлява възрастовата структура на имигрантите, представена в Приложение 3. Данните на Евростат показват, че най-многобройна е групата на имигрантите в активна трудоспособна възраст между 15 и 64 годи-

¹ „EUROPE IN FIGURES – Eurostat yearbook 2009“ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-CD-09-001/EN/KS-CD-09-001-EN.PDF